

for det danske Samfund som samlet økonomisk Bedrift, men er en social Foranstaltning, saa er den Støtte, man yder her, en social Støtte, hvormed jeg, som sagt, paa ingen Maade vil bestride, at denne Støtte skulde være berettiget.

Endelig vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Skattebyrdernes Tryk henholdsvis paa Landbrugs- og Bybefolkningen. Vi ved jo, at der fra Landbrugets Side er rejst Krav om, at Kommuneskatterne lettes, fordi disse Skatter hviler saa uforholdsmæssig tungt paa Landbruget. Meningen maa naturligvis være, at den samlede Skattebyrde hviler tungere paa Landbruget end paa Bybefolkningen. For krisemæssigt set — selv om det er irrationelt finanspolitisk set, skattemæssigt set, at de kommunale Ejendomsskatter er saa høje — det, det kommer an paa krisemæssigt set, er selvfølgelig, hvorledes Trykket er af den samlede Skattebyrde paa de respektive Befolkningslag.

Med Hensyn til Skattebyrdens Fordeling paa Befolkningen, henholdsvis i Hovedstaden, i Provinsbyerne og i Landdistrikterne, er Forholdet det, at den samlede Skattebyrde i 1923—24 af personlige Skatter og Ejendomsskatter — det er kun om denne Art Skatter, jeg taler i denne Forbindelse, og jeg har valgt Skatteaaret 1923—24, fordi det er det sidste Aar, hvor man har kommunal Skattestatistik —, i dette Aar var altsaa den samlede Skat for Hovedstaden 119,6 Mill., for Provinsbyerne 85,6 Mill., for Landdistrikterne 169 Mill., i alt 374,2 Mill. Kr. Antallet af Skatteydere var i Hovedstaden 264 298, i Provinsbyerne 220 128 og i Landdistrikterne 450 937. Disse Skatteyders samlede Indkomst var for Hovedstadens Vedkommende 1 060,8 Mill., for Provinsbyerne 691,3 Mill. og i Landdistrikterne 1 201,9 Mill. Kr. Hvis vi ser Skatterne i Forhold til den samlede Indkomst, saa var procentvis i Forhold dertil den samlede Ejendomsskat og de personlige Skatter, den samlede Byrde, for Hovedstaden 11,2 pCt., for Provinsen 12,4 pCt. og for Landdistrikterne 14,1 pCt. Det kunde jo herefter se ud, som Landbruget havde et uforholdsmæssigt Tryk af de direkte Skatter, at det bar en uforholdsmæssig Skattebyrde.

Men hvis vi ser paa Befolkningstallet i Landdistrikterne — og her ser jeg bort fra Kommuner med bymæssig Bebyggelse, hvor Spørgsmaalet om Selvangivelsen maaske ligger noget anderledes end i Landdistrikterne; Tjenestemænd og Forretningsmænd,

som skal selvangive sig, bor jo i et Glashus, der er ingen Vej udenom; paa Landet ligger Forholdene undertiden noget mere bekvemt —, saa lever der i Landdistrikterne 60 pCt., medens der i Hovedstaden og i Provinsbyerne i hver lever en Femtedel af Befolkningen, altsaa tilsammen 40 pCt. Nu er Forholdet det, at Skatteyderne i Landdistrikterne havde en Skatteydelse af 1 201,9 Mill. Kr. Hertil svarer i Gennemsnit pr. Skatteyder et Beløb af 2 670 Kr. Altsaa, gennemsnitlig skulde Skatteyderne i Landdistrikterne have svaret 2 670 Kr. i direkte Ejendomsskatter til Stat og Kommune. Men Gennemsnittet for hele Landet er 3 160 Kr. pr. Skatteyder. Hvis man saa antager, at Landbefolkningens gennemsnitlige Indtægt faktisk har været af samme Størrelse — og det er vel ikke usandsynligt, at den har det, ellers maatte Landbruget i disse Aar, hvor Landbruget har haft udmærkede økonomiske Kaar som Følge af den høje Sterling, være en overmaade forarmet Befolkning —, hvis man altsaa antager, at Landbefolkningens Indkomst praktisk har været af samme Størrelse, 3 160 Kr., vil det sige, at Landbefolkningens samlede Indtægt stiger fra 1 201,9 Mill. til 1 425 Mill. Kr.

Formanden: Jeg maa paa ny henstille til det ærede Medlem at beskæftige sig med det foreliggende Forslag, det ærede Medlem gaar alt for langt udenom.

Holstein: Jeg skal straks slutte med dette, men det har jo været drøftet fra det ærede Medlem Hr. Slesbagers Side. — Det giver en Forskel paa 224 Mill. Kr., det vil sige, at efter dette har Landbruget i dette Aar svaret 19 pCt. mindre i Skat, end det i og for sig skulde. Hvis disse Beregninger holder Stik — og jeg tror ikke, de er helt forkerte —, tror jeg, at saa berettiget end Kravet er om en Omlægning af Ejendomsskatterne, en Forandring af den kommunale Beskatning, har Landbruget ikke særlig Grund til at klage over, at den økonomiske Krise føles særlig haardt af Landbruget, paa Grund af, at der paa Landbefolkningen har hvilet et uforholdsmæssigt Skatetryk.

Med Hensyn til Landbrugets erhvervsøkonomiske Udsigter vil jeg gerne fremhæve, at det jo slet ikke længere er berettiget at kalde Landbruget det bærende Erhverv. Man maa ikke lade sig dupere af det Forhold, at der er en saa uforholdsmæssig Forskel paa Landbrugsseksporten og Landbrugsimporten, for i Virkeligheden er det slet ikke nogen Maalestok for det danske Landbrugs Rentabilitet. Det danske Land-